

Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig

Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig tilbyder social- og sundhedsydelser til det danske mindretal i Sydslesvig, det vil sige geografisk i et område, der strækker sig fra grænsen mellem Danmark og Tyskland i nord til Ejderen og Kielerkanalen i Syd – et samlet areal svarende til ca. Fyn, Langeland, Lolland, Falster og Møn til sammen.

Dansk Sundhedstjeneste varetager opgaver, der spænder fra sundhedspleje til nyfødte til palliativ pleje til døende i eget hjem.

Konkret er der tale om:

- Skolesundhedstjeneste
- Hjemmesygepleje og fodpleje
- Pleje og omsorg til beboere på Dansk Alderdomshjem
- Socialrådgivning
- Tilbud til børn og ældre om ophold på henholdsvis Bennetgård og Hjerting
- Kystsankatorium
- ”Ældreboliger” i Flensborg, Læk, Bredsted
- Administrationsopgaver for hele Sundhedstjenesten

Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig er en forening, hvis øverste ledelse udgøres af et Sundhedsråd med delegerede udpeget af danske foreninger i Sydslesvig. Sundhedsrådet udpeger et forretningsudvalg, der forestår den overordnede ledelse. Den daglige ledelse varetages af en forretningsfører og en ledergruppe bestående af lederne fra Sundhedstjenestens afdelinger. På grund af foreningsopbygningen, er der en nær tilknytning til alle foreninger og institutioner i Sydslesvig, der varetager mindretallets interesse og tilbyder ydelser med udgangspunkt i dansk tradition.

Dansk Sundhedstjeneste arbejder efter en vision og værdier, hvor tilknytningsforholdet til dansk kultur og sprog er fundamentet for Sundhedstjenestens virke. Vision og værdier er bearbejdet og udviklet indenfor det sidste års tid, hvor Dansk Sundhedstjeneste har været i gennem et omfattende udviklings- og effektiviseringsprojekt, hvor såvel forretningsudvalg som alle medarbejdere, har været involveret. Udviklingsarbejdet er på nuværende tidspunkt under implementering i de enkelte afdelinger. En del af arbejdet har drejet sig om at få udarbejdet og ajourført arbejdsgrundlag, kvalitetsstandarder, systemer o.s.v. Dette arbejde er fortsat i gang.

Varetagelsen af opgaverne er underlagt Tysk lovgivning og for en dels vedkommende tysk finansieret som tilsvarende tyske tilbud. En del af ydelserne svarer til tyske forhold, krav og tilbud, finansieres imidlertid ikke fra Tyskland, men anerkendes som opfyldende de tyske krav og finansieres via tilskuddet fra Danmark. Derudover varetages opgaver der er sammenlignelige med tilbud i Danmark, men ikke dækket af tysk lovgivning og finansiering og derfor finansieres via tilskuddet fra Danmark. Udgifter, der er en følge af den store geografiske spredning, finansieres også via tilskuddet.

Beskrivelser og faktuelle oplysninger:

Skolesundhedstjenesten

Der er 55 børnehaver og 48 skoler, heraf 2 med overbygning, hvor skolesundhedstjenesten varetager opgaver. Skolesygeplejerskerne er hver tilknyttet bestemte skoler og børnehaver.

En sygeplejerske varetager sundhedsplejen og har kontakt med mere end 50 familier med børn i alderen 0-2 år. Der varetages mødrerådgivning og tilbud om deltagelse i mødregrupper i Flensborg og Rendsborg.

Skolesundhedstjenestens sygeplejersker og tandlæjer varetager:

- Hygiejnebelæringer – krav i Tyskland til alt sundhedspersonale, ansatte i børneinstitutioner og levnedsmiddelbranchen om årlig deltagelse
- Foredrag/informationsvirksomhed til skoler/børnehaver
- Forældremøder i daginstitutioner og skoler
- Temadage i børnehaver og skoler
- Rådgivning og samtaler med lærere
- Seksualundervisning – coaching af lærere og elever
- Førstehjælpsundervisning af børn - krav i Tyskland
- Behovssamtaler med børn og forældre
- Sundhedspædagogiske opgaver
- Tværfagligt samarbejde
- Deltager sammen med læger og tandlæger ved undersøgelser af børn i børnehaver og skoler
- Kariesprofylakse og tandbørstningsøvelser
- Indstilling til Hjerting Kystsankatorium i tæt samarbejde med skoler

Lægeundersøgelser skoleåret 2008-09

	Antal børn
Lægelig behovsundersøgelse af spæd- og småbørn – intet sammenligneligt tilbud i Tyskland	2
Førskoleundersøgelse – krav i Tyskland, udføres også af praktiserende læger	449
Børnehaveindgangsundersøgelse	122
Attest til brug for særlig indsats – krav i Tyskland	23
Indstilling til Hjerting ophold – intet sammenligneligt tilbud i Tyskland	88
6.kl. sundhedssamtale – intet sammenligneligt tilbud i Tyskland	290
8. kl. undersøgelse – krav i Tyskland	300
Attest i forbindelse med idræt på højt niveau – krav i Tyskland	59
Behovsbesøg- og undersøgelser – intet sammenligneligt tilbud i Tyskland	15
Luse-forebyggelse og behandling – krav i Tyskland	46
Samtaler og tværfagligt samarbejde – dokumenteret, antallet er reelt højere	61
Andre ydelser	6
Tillægsundersøgelser af børn i hjælpeskolen, udskydelse af skolestart m.m.	68
I alt	1529
Syns- og høretestning ved skolesygeplejersker	1591

Skoletandpleje 2008-09

	Antal undersøgte børn	Antal behandlingskrævende børn	Opfølgning
Børnehaver	1420	196	1
Grundskole 1-4 kl.	2723	366	
5-6 kl.	26	1	
Specialklasser 1-4 kl.	66	25	
Specialklasser 5-6 kl.	47	5	
Specialklasser 7-10 kl.	55	7	
I alt	4337	600	1

Undervisning i første hjælp

Grundkurser 8-15 kurser pr. år	96 til 174 deltagere pr. år
Vedligeholdelseskurser med hjertestarter 10-12 kurser pr. år	120 til 144 deltagere pr. år

Ophold på Hjerting Kystsankatorium

2008 I alt 17 afgang

Piger

Overvægt	Rekreation	Astma	Overvægt/rekreation	andet	I alt
11	24	2	4	0	41

Drenge

Overvægt	Rekreation	Astma	Overvægt/rekreation	andet	I alt
13	37	3	3	2	58

2009 I alt 22 afgang

Piger

Overvægt	Rekreation	Astma	Overvægt/rekreation	andet	I alt
21	23	1	2	0	47

Drenge

Overvægt	Rekreation	Astma	Overvægt/rekreation	andet	I alt
9	36	8	4	1	58

Hjemmesygeplejen

Hjemmesygeplejen tilbyder pleje til brugere i eget hjem, dels som lægeordineret behandling efter visitation og godkendelse af "Krankenkassen", dels som plejeydelser efter visitation og godkendelse af "Pflegeversicherung", dels som ydelser udviklet med basis i danske forhold.

Ydelser godkendt af "Krankenkassen" og Pflegeversicherung, afregnes efter faste takster, der er aftalt mellem de finansierende institutioner og Der Paritätische Schleswig Holstein, der er én af flere paraplyorganisationer for ambulante plejestationer.

Lægeordnede ydelser⁽¹⁾, godkendt af "Krankenkassen", honoreres med en fast takst uanset tidsforbrug, kørselsomfang osv. Taksten pr. besøg er pt. 9,02 €. I tidsrummet januar til september 2009 er aflagt 24.296 besøg med hovedvægten i Flensborg, Bredsted og Husum.

Ydelser efter Pflegeversicherungsreglerne omfatter pleje, hjælp og omsorg til personlig hygiejne, mobilisation, ernæring mm. Ydelserne visiteres af Pflegeversicherung, der tildeler brugerne et plejetrin fra 1-3 afhængig af deres behov. Ydelserne honoreres detaljeret ud fra denne inddeling. Ændret honorering på grund af ændret behov, kan først fås, når den indstillede eller ansøgte ændring er godkendt af forsikringen, eller den berørte bruger selv vælger at betale for ydelsen.

Administrationen af såvel Krankenkasseydelse som Pflegeversicherungsydelserne er meget detaljerede og omfattende, da der yderligere tilkommer, at familierne i en eller anden udstrækning kan eller skal være medfinansierende af ydelserne, på grund af stramme offentlige regler.

I Oktober 2009 forventes en indkomst på knap 35.000 €, for Pflegeversicherungsydelser..

Hjemmeplejen tilbyder ydelser, der ikke finansieres via ovenstående, som mobilisation, pleje af døende, forebyggende samtaler og rådgivning efter dansk model.

Hjemmeplejens medarbejdere indgår derudover i tværfagligt samarbejde, dokumentation i forbindelse med ophold på Bennetgård, formidling af nødkaldeanlæg, hjælpemidler, madordning, sundhedsfremmende foredragsvirksomhed og lignende arrangementer. I forbindelse med sidstnævnte, er der ofte tale om tæt samarbejde mellem de forskellige afdelinger i Dansk Sundhedstjeneste.

Hjemmeplejens medarbejdere er i det daglige spredt over hele Sydslesvig og af hensyn til at sikre kontinuitet og ensartethed, anvendes en del ressourcer til opfølgning og transport.

Socialrådgivning

Socialrådgivningen varetager individuel rådgivning i komplekse situationer til brugere og i et tværfagligt samarbejde dels med Sundhedstjenestens øvrige afdelinger, dels med mindretallets øvrige institutioner. Desuden varetages foredragsvirksomhed for de samme interessenter.

Dansk Alderdomshjem

¹ (1) f.eks. Forbindsskift, injektioner, kateterisation, dekubitusprofylakse, stomipleje, infusion, medicinbehandling, kontrol, kompressionsstrømper

Dansk Alderdomshjem er beliggende i Flensborg men er alderdomshjem for mindretallet i hele Sydslesvig. Hjemmet er normeret til 72 beboere. I 2009 og 2010 er hjemmet på grund af omfattende tilbygning og renovering, nedskåret til 56 beboere, hvilket har stor betydning for hjemmets indtægter i byggeperioden. Regnskabsmæssigt betyder det, at hjemmet pt. har underskud, da bemanningen ikke kan nedsættes svarende til det nedsatte beboerantal.

Hjemmets tilbud og aktiviteter bygger på dansk kultur og traditioner. Ved rekruttering af personale, investeres en del ressourcer med henblik på at medarbejderne kan honorere disse krav.

De tyske krav til normering kan ikke opfylde kravene om at leve op til dansk standard og kvalitet, hvorfor det er nødvendigt med yderligere normering. Dette anslås på årsbasis at udgøre en merudgift på ca. 120.000 €.

Indenfor de sidste år, er der sket en kraftig stigning i antallet af beboere, der i første omgang visiteres til et aflastningsophold, dels af finansielle årsager for beboeren selv, dels med henblik på støtte og pleje, der kan gøre dem i stand til fortsat at blive boende i eget hjem. For hjemmet betyder det et kraftigere flow, og dermed følgende krav.

Kravene til dokumentation er i Tyskland endnu mere omfattende og bureaukratiske end i Danmark og udgør en væsentlig faktor i Sygekassernes vurdering af alderdoms- og plejehjem i Tyskland. Dansk Alderdomshjem har i 2009 haft tilsyn og blevet vurderet. Pleje- og omsorgsmæssigt ligger Alderdomshjemmet meget flot i vurderingen, hvorimod der skal arbejdes med opfyldelse af dokumentationskravene.

Dansk Sundhedstjeneste – organisation, administration og personale

Dansk Sundhedstjenestes administration har til huse i Flensborg, hvorfra administrative opgaver løses for alle Sundhedstjenestens afdelinger. En væsentlig del udgøres af økonomiopgaver.

Dansk Sundhedstjenestes afdelinger anvender i det daglige forskellige faglige dokumentationssystemer. På nuværende tidspunkt er der ikke sammenhængende administrative systemer, der binder afdelinger og medarbejdere sammen. På sigt er der behov for et sammenhængende system omfattende intranet, telefoni, serverløsninger tilpasset som både mobile og stationære løsninger hen henblik på at optimere sagsgange og mindske møde og transporttid.

Sundhedstjenesten har ved udgangen af november 2009 i alt 125 ansatte, heraf 4 under uddannelse og 2 i et frivilligt socialt år (speciel tysk ordning). Aldersfordelingen viser en overvægt af medarbejdere over 45 år. Dette betyder pt. at der er en stor gruppe af medarbejdere med meget lang anciennitet som synliggør vigtigheden af at arbejde målrettet med rekruttering i årene fremover, for at kunne erstatte den afgang, der vil vise sig indenfor det næste årti.

Sundhedstjenesten varetager selv servicering og rengøringsopgaver af bygninger, delvist bilparken og transport af brugere til henholdsvis Hjerting og Bennetgaard.

Uddannelsesmæssigt er der en blanding af dansk og tysk uddannede. Medarbejderne er til dels ansat efter aftale indgået med en dansk lønmodtagerorganisation, til dels efter en tysk aftale.

Holdningsmæssigt er der en klar forskel i holdningerne til ansvar og delegering afhængig af de

indgåede aftaler med personaleorganisationer, hvor der er store indbyggede modsætninger mellem danske holdninger/værdier og tysk bureaukrati i den tyske aftale.

SD november 2009